

वार्षिक परीक्षा 2020-21

कक्षा – सप्तम

विषय : संस्कृत

निर्धारित समय : 3:00 घण्टे

अधिकतम अंक : 100

सामान्य निर्देश :

1. प्रत्येक प्रश्नों के उत्तर खण्डों के क्रमानुसार ही करें।
2. कृपया जांच लें प्रश्न पत्र में प्रश्नों की कुल संख्या 14 तथा मुद्रित पृष्ठों की संख्या 04 है।
3. कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
4. घण्टी का प्रथम संकेत प्रश्न पत्रों के वितरण एवं प्रश्न पत्र को पढ़ने के लिए है।
5. 15 मिनट के पश्चात घण्टी के द्वितीय संकेत पर प्रश्न पत्र हल करना प्रारम्भ करें।

1. अधोलिखित गद्यांशस्य ससन्दर्भ अर्थ लिखतु— (10)
व्यायामेन शरीरं जलयान पुष्टं स्वस्थं च भवति। शरीरस्य सर्वाङ्गीण
विकासाय व्यायामः आवश्यकः। स्वच्छे शरीरे एव स्वस्थं मनः वसति। अतः
व्यायाम शीलस्य मनः सर्वदा प्रसन्नं भवति।
2. अधोलिखित श्लोकस्य ससन्दर्भ अर्थ लिखतु— (10)
विद्या ददाति विनयं, विनयात् याति पात्रताम्।
पात्रत्वाद् धानमाप्नोति, धानाद् धर्मः ततः सुखम् ॥
3. एकस्य पाठस्य सारांशः लिखतु— (5)
क. बुद्धिमान तेनालीरामः
ख. विज्ञानस्य चमत्कारः
ग. यशोबलम् साधनम् स्वास्थ्य शरीरम्

4. स्वपाठ्य पुस्तकस्य कोऽपि श्लोकम् लिखतु य अस्मिन् प्रश्न पत्रे न भवेत्—(5)

5. निम्नांकित प्रश्नेषु उत्तरम् एक पदेन लिखतु— (5)

- क. अस्माकं राष्ट्रिय पुष्पं किम् अस्ति?
ख. कस्य तटे हरद्वारं अस्ति?
ग. केन शरीरं पृष्ठं स्वस्थं च भवति?
घ. सुभाषस्यः जन्म कुत्र अभवत्?
ङ. साहनी महोदयस्य जन्म कुत्र अभवत्?

6. पूर्ण वाक्येन उत्तरत— (10)

- क. रेडियो वीडियो क्रीडा किं कुर्वन्ति?
ख. महा कुम्भ मेला कति वर्षान्तरे भवति?
ग. साहनी महोदयस्य प्रबलेच्छा का आसीत्?
घ. सुभाषस्य कः उद्घोषः आसीत्?
ङ. होलिकोत्सवः कदा भवति?

7. रिक्त स्थानानि पूरयत— (10)

- क. तेनाली रामस्य मित्रं नाम ----- आसीत् ।
ख. गंगायाः अविरल धारा ----- एकाग्रता नयति ।
ग. ----- पाण्डुपत्नी आसीत् ।
घ. बालकाः पुस्तकानि ----- ।
ङ. अस्य बालकस्य ----- आकृति ।

8. रेखांकित पदानि आघृत्य प्रश्न निर्माणं कुरुत— (10)

- क. कर्णः सूर्यस्य पुत्रः आसीत् ।
ख. कुन्ती पाण्डु पत्नी आसीत् ।
ग. युतकम् अङ्गम आलिङ्गति ।
घ. पत्रम् अपदो दूरगामी च ।
ङ. विद्वानं कुलीनः किंन कुर्वन्ति ।

9.	विलोम-पदानि परस्परे योजयत।	(5)
	<u>खण्ड-क</u>	<u>खण्ड-ख</u>
	पत्नी	भिसम
	मूर्खः	पुत्रः
	सुता	दानवाः
	शत्रुः	बुद्धिमान
	देवा	पतिः

प्र.10	मंजूषातः समानार्थक पदानि चित्वा लिखत— मानेवः, कर्मटः, उद्यानम्, रिपुः, पुत्री- नरः वानरः आरामः सुता शत्रु	(5)

प्र.11	अधोलिखित क्रिया पदानाय लकारं लिखत— अतिएवः पश्यति पश्यसि अस्ति आसीत्	(5)

प्र.12	हिन्दी भाषायाम् अनुवादं कुरुत— क. रमेशः किं त्वं जानासि? ख. अशोक चक्रं कस्य प्रतीकं अस्ति? ग. एषः घटं निर्माणं करोति । घ. त्वं किं करोषि? ङ. वीरांगनायाः जन्म कस्या नद्याः तटे अभवत्?	(10)

प 13

अपरोलिखित शब्दानां संस्कृतं लिखतु वाक्य प्रयोगं च करोतु ।

(10)

- क. प्राणवायुः
- ख. ग्रामे
- ग. भूत्वा
- घ. विश्वः
- ङ. यत्र

प्र.14

- क. कुत्रास्ति पदे सन्धि विच्छेदं कुरुत् ।
- ख. भवति पदे लकार पुरुष वचनं लिखतु ।
- ग. बालक शब्दस्य चतुर्थी विभक्ति एकवचने रूपं लिखत ।
- घ. अपदो हिन्दी अर्थ लिखिए ।
- ङ. 15 को संस्कृत में लिखिए ।